

Cynllun Archwilio 2021 – Cronfa Bensiwn Gwynedd

Blwyddyn archwilio: 2020-21

Dyddiad cyhoeddi: Ebrill 2021

Cyfeirnod y ddogfen: 2374A2021-22

Paratowyd y ddogfen hon fel rhan o waith a gyflawnir yn unol â swyddogaethau statudol.

Archwilio Cymru yw'r enw torfol anstatudol ar gyfer Archwilydd Cyffredinol Cymru a Swyddfa Archwilio Cymru, sy'n endidau cyfreithiol ar wahân y mae ganddynt ill dau eu swyddogaethau cyfreithiol eu hunain fel a ddisgrifir uchod. Nid yw Archwilio Cymru yn endid cyfreithiol ac nid oes ganddo ef ei hun unrhyw swyddogaethau.

Ni dderbynnir unrhyw gyfrifoldeb gan yr Archwilydd Cyffredinol na staff Archwilio Cymru mewn perthynas ag unrhyw aelod, cyfarwyddwr, swyddog neu gyflogai arall yn eu cymhwyster unigol, nac mewn perthynas ag unrhyw drydydd parti.

Os ceir cais am wybodaeth y gall y ddogfen hon fod yn berthnasol iddi, tynnir sylw at y Cod Ymarfer a gyhoeddwyd o dan adran 45 Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000. Mae Cod adran 45 yn nodi'r arfer o ran trin ceisiadau a ddisgwyllir gan awdurdodau cyhoeddus, gan gynnwys ymgynghori â thrydydd parti'n berthnasol. Mewn perthynas â'r ddogfen hon, mae Archwilydd Cyffredinol Cymru, Archwilio Cymru a, lle y bo'n berthnasol, yr archwilydd sy'n gweithredu ar ran yr Archwilydd Cyffredinol yn drydydd parti'n berthnasol. Dylid anfon unrhyw ymholiadau ynglŷn â datgelu neu aildefnyddio'r ddogfen hon at Archwilio Cymru yn swyddog.gwybodaeth@archwilio.cymru.

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg. Ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg. This document is also available in English.

Cynnwys

Cynllun Archwilio 2021

Crynodeb 4

Effaith COVID-19 4

Archwiliad o gyfrifon y gronfa bensiwyn 5

Ffi, tîm archwilio ac amserlen 7

Cynllun Archwilio 2021

Crynodeb

- 1 Mae'r ddogfen hon yn nodi'r gwaith yr wyf yn bwriadu ei wneud yn ystod 2021 i gyflawni fy nghyfrifoldebau statudol fel eich archwilydd allanol ac i gyflawni fy rhwymedigaethau dan y Cod Ymarfer Archwilio i archwilio ac ardystio a yw datganiadau cyfrifyddu Cronfa Bensiwn Gwynedd (y Gronfa Bensiwn) yn 'wir' ac yn 'deg'.
- 2 Diben y cynllun hwn yw nodi fy ngwaith arfaethedig, pryd y bydd yn cael ei wneud, faint fydd yn ei gostio a phwy fydd yn ei wneud.
- 3 Ni osodwyd unrhyw gyfyngiadau arnaf o ran cynllunio cwmpas yr archwiliad hwn.

Effaith COVID-19

- 4 Mae pandemig COVID-19 yn dal i gael effaith sylweddol ledled y Deyrnas Unedig ac ar waith sefydliadau'r sector cyhoeddus. Fel yn 2020, mae'n debygol o gael effaith sylweddol ar baratoi cyfrifon 2020-21 a'm gwaith archwilio ariannol ac archwilio perfformiad.
- 5 Mae datblygiadau diweddar mewn perthynas â rhaglen frechu'n dynodi bod disgwyl i gyfyngiadau symud Llywodraeth Cymru a lefelau disgwylidig absenoldeb oherwydd salwch ysgafnu trwy 2021. Fodd bynnag, rwy'n cydnabod bod ansicrwydd sylweddol o hyd ac rwy'n deall efallai na fydd llawer o awdurdodau lleol yn gallu paratoi cyfrifon yn unol â'r amserlen a nodir yn Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014. Yn ogystal â chyflawni fy nghyfrifoldebau statudol fel yr Archwilydd Cyffredinol, fy mlaenoriaeth i yw sicrhau iechyd, diogelwch a lles staff Archwilio Cymru, eu teuluoedd ac iechyd, diogelwch a lles ein partneriaid mewn gwasanaethau cyhoeddus eraill ar yr adeg anhygoel o heriol hon.
- 6 Bydd staff Archwilio Cymru yn parhau i weithio'n bragmatig i wneud y gwaith archwilio a nodir yn y cynllun hwn. Mewn ymateb i gyngor y Llywodraeth a chyfyngiadau dilynol, byddwn yn parhau i weithio o bell, gan adeiladu ar y trefniadau a wnaed yn 2020, nes bydd hi'n ddiogel i ni ailddechrau gweithgareddau ar safleoedd. Rwy'n dal i fod yn ymrwymedig i sicrhau na fydd gwaith staff Archwilio Cymru yn amharu ar y gweithgareddau hanfodol y mae angen i gyrrff cyhoeddus eu cyflawni i ymateb i'r heriau parhaus a achosir gan bandemig COVID-19.
- 7 O ganlyniad, er bod y cynllun archwilio hwn yn nodi amserlen gychwynnol ar gyfer cwblhau fy ngwaith archwilio, mae'r ansicrwydd parhaus ynghylch effaith COVID-19 ar y sector yn golygu y gall fod angen ailystyried rhai amseriadau. Bydd fy nhîm archwilio'n trafod unrhyw ddiwygiadau sy'n ofynnol i'r amserlen arfaethedig gyda chi wrth i'r sefyllfa yn 2021 ddod yn fwy eglur.

Archwiliad o gyfrifon y gronfa bensiwn

- 8 Mae'r gwaith archwilio yr wyf yn ei wneud i gyflawni fy nghyfrifoldebau'n ymateb i'm hasesiad o risgiau. Mae'r ddealltwriaeth hon yn ein galluogi i ddatblygu dull archwilio sy'n canolbwyntio ar fynd i'r afael â risgiau penodol gan roi sicrwydd ar gyfer cyfrifon y Gronfa Bensiwn yn eu cyfanrwydd.
- 9 Nid wyf yn ceisio cael sicrwydd llwyr ynghylch gwirionedd a thegwch y datganiadau ariannol a'r nodiadau cysylltiedig ond rwy'n mabwysiadu cysyniad perthnasedd. Fy nod yw adnabod camddatganiadau perthnasol, hynny yw y rhai a allai beri i'r sawl sy'n darllen y cyfrifon gael ei gamarwain. Bydd y lefelau sy'n peri i mi farnu bod camddatganiadau o'r fath yn berthnasol yn cael eu gwneud yn hysbys i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu cyn cwblhau'r archwiliad.
- 10 Rwy'n barnu bod unrhyw gamddatganiadau islaw lefel fach iawn (sef lefel perthnasedd o 5%) yn rhai nad yw'n ofynnol i'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu eu hystyried ac felly ni fyddaf yn adrodd arnynt.
- 11 Byddaf hefyd yn cyflwyno adroddiad drwy eithriad ar nifer o faterion a nodir mewn mwy o fanylder yn ein [Datganiad o Gyfrifoldebau](#), ynghyd â rhagor o wybodaeth am fy ngwaith.

Risgiau i'r archwiliad ariannol

- 12 Mae'r tabl canlynol yn nodi'r risgiau arwyddocaol yr wyf wedi'u hadnabod ar gyfer yr archwiliad o gyfrifon y Gronfa Bensiwn.

Arddangosyn 1: risgiau i'r archwiliad ariannol

Mae'r tabl hwn yn crynhoi'r risgiau allweddol i'r archwiliad ariannol a adnabuwyd adeg cynllunio'r archwiliad.

Risg archwilio	Ymateb archwilio arfaethedig
Risgiau arwyddocaol	
Mae'r risg y gallai rheolwyr wrthwneud rheolaethau'n bresennol ym mhob endid. O ystyried y ffordd anrhagweladwy y gallai gwrthwneud o'r fath ddigwydd, tybir bod hon yn risg arwyddocaol [ISA 240.31-33].	Bydd fy nhîm archwilio yn: <ul style="list-style-type: none"> • profi priodoldeb cofnodion dyddlyfr ac addasiadau eraill a wnaed wrth baratoi'r datganiadau ariannol; • adolygu amcangyfrifon cyfrifyddu ar gyfer gwyrdueddiadau;

	<ul style="list-style-type: none"> • gwerthuso'r sail resymegol ar gyfer unrhyw drafodion arwyddocaol y tu allan i gwrs arferol busnes.
<p>Effaith COVID-19 Mae argyfwng cenedlaethol COVID-19 yn parhau a gallai'r pwysau ar adnoddau staff a phwysau gweithio o bell effeithio ar baratoi, archwilio a chyhoeddi cyfrifon. Ceir risg y gallai ansawdd y cyfrifon a'r papurau gwaith ategol e.e. mewn perthynas ag amcangyfrifon a phrasiadau, gael ei beryglu gan arwain at fwy o wallau. Gallai trefniadau monitro ansawdd gael eu peryglu oherwydd materion amseru a/neu argaeledd adnoddau.</p>	<p>Byddwn yn trafod eich prosesau cau cyfrifon a threfniadau monitro ansawdd gyda'r tîm paratoi cyfrifon ac yn gwneud trefniadau i fonitro'r broses paratoi cyfrifon. Byddwn yn helpu i adnabod meysydd lle gall fod bylchau mewn trefniadau.</p>
<p>Meysydd eraill a fydd yn cael sylw wrth archwilio</p>	
<p>Risgiau sy'n gysylltiedig â'r datganiadau ariannol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fel rhan o'i bortffolio, mae gan y Gronfa Bensiwn ddaliadau sylweddol mewn buddsoddiadau heb eu dyfynnu. Fe'u cyfrifir ar werth teg a bennir gan brasiadau a ddarperir gan reolwyr cronfeydd. • Penodir rheolwyr buddsoddi allanol i reoli'r portffolio buddsoddi. Bydd eu systemau hwy eu hunain yn cynhyrchu cofnodion cyfrifyddu a wneir yng nghyfrif a datganiad asedau net y Gronfa Bensiwn. • Mae'r Gronfa Bensiwn yn parhau i drosglwyddo asedau i Bartneriaeth Bensiwn Cymru. 	<p>Bydd fy nhîm archwilio yn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • asesu a yw'r wybodaeth a ddarperir gan reolwyr cronfeydd a'u harchwilwyr yn cefnogi'r prisiad diwedd y flwyddyn. • cael cadarnhad uniongyrchol gan reolwyr y gronfa am falensau buddsoddi ar ddiwedd y flwyddyn ac yn ystyried a yw adroddiadau rheolaeth ariannol rheolwyr buddsoddi'n dynodi risgiau penodol i'r balansau hyn. • adolygu'r broses trosglwyddo i sicrhau cyflawnrwydd trosglwyddiadau. Byddwn yn cael cadarnhad uniongyrchol gan dîm archwilio Partneriaeth Bensiwn Cymru ar gyfer y gwerthoedd a'r trafodion dan sylw.

Swyddogaethau archwilio statudol

- 13 Yn ogystal ag archwilio'r cyfrifon, mae gennyf gyfrifoldebau statudol am gael cwestiynau ynghylch y cyfrifon a gwrthwynebiadau iddynt gan etholwyr lleol. Caiff y cyfrifoldebau hyn eu nodi yn Neddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004:
- Adran 30 Arolygu dogfennau a chwestiynau yn ystod archwiliad; ac
  - Adran 31 Yr hawl i wneud gwrthwynebiadau yn ystod archwiliad.
- 14 Gan bod y gwaith hwn yn adweithiol, nid wyf wedi cynnwys ffi amcangyfrifedig yn **Arddangosyn 2** isod. Os byddaf yn cael cwestiynau neu wrthwynebiadau, byddaf yn trafod ffioedd archwilio posibl ar y pryd.

Ffi, tîm archwilio ac amserlen

- 15 Mae fy ffioedd ac amserlenni arfaethedig ar gyfer cwblhau'r archwiliad yn seiliedig ar y tybiaethau canlynol:
- darperir y datganiadau ariannol yn unol ag amserlen y byddir yn cytuno arni gan ystyried effaith COVID-19, i'r ansawdd disgwylidiedig ac maent wedi bod trwy adolygiad sicrhau ansawdd cadarn;
  - mae gwybodaeth a ddarperir i ategu'r datganiadau ariannol yn unol â'r ddogfen canlyniadau archwilio y cytunwyd arni;
  - darperir ystafell a chyfleusterau priodol i alluogi fy nhîm archwilio i gyflawni'r archwiliad mewn modd effeithlon;
  - bydd yr holl swyddogion priodol ar gael yn ystod yr archwiliad;
  - rydych wedi rhoi'r holl reolaethau a gwiriadau angenrheidiol ar waith i'w gwneud yn bosibl i'r Swyddog Cyllid Cyfrifol ddarparu pob sicrwydd y mae ei angen arnaf yn y Llythyr Sylwadau a gyfeiriwyd ataf; ac
  - mae rhaglen waith arfaethedig y tîm Archwilio Mewnol wedi'i chwblhau ac mae'r rheolwyr wedi ymateb i faterion a allai fod wedi effeithio ar y datganiadau ariannol.

Ffi

- 16 Caiff eich ffi amcangyfrifedig ar gyfer 2021 ei nodi yn **Arddangosyn 2**. Mae'r ffi hon yn dal i fod yr un fath â'r ffi a nodwyd yng nghynllun archwilio 2020.

Arddangosyn 2: ffi archwilio

Mae'r tabl hwn yn nodi'r ffi archwilio arfaethedig ar gyfer 2021, yn ôl maes o fewn gwaith archwilio, ochr yn ochr â'r ffi archwilio wirioneddol ar gyfer y llynedd.

Maes archwilio	Ffi arfaethedig (£) ¹	Ffi wirioneddol y llynedd (£)
Archwiliad o gyfrifon y gronfa bensiw ²	34,200	34,200

- 17 Bydd cynllunio'n digwydd yn barhaus, ac efallai y bydd newidiadau i'm rhaglen o waith archwilio, ac felly fy ffi, yn ofynnol os bydd unrhyw risgiau newydd allweddol yn dod i'r amlwg. Ni fyddaf yn gwneud unrhyw newidiadau heb eu trafod gyda rheolwyr perthnasol y Gronfa Bensiwn yn gyntaf.
- 18 Mae rhagor o wybodaeth am fy ngraddfeydd ffioedd a'r modd y caiff ffioedd eu pennu ar gael ar ein gwefan.

Tîm archwilio

- 19 Caiff prif aelodau fy nhîm, ynghyd â'u manylion cyswllt, eu crynhoi yn **Arddangosyn 3**.

Arddangosyn 3: fy nhîm archwilio

Mae'r tabl hwn yn rhestru aelodau'r tîm archwilio lleol a'u manylion cyswllt.

Enw	Rôl	Rhif cyswllt	Cyfeiriad e-bost
Derwyn Owen	Arweinydd Ymgysylltu	02920 320651	Derwyn.Owen@archwilio.cymru
Yvonne Thomas	Rheolwr Archwilio	02922 677830	Yvonne.Thomas@archwilio.cymru
Garmon Williams	Uwch Archwilydd	02920 829370	Garmon.Williams@archwilio.cymru

¹ Nodiadau: Nid yw'r ffioedd a ddangosir yn y ddogfen hon yn cynnwys TAW, nad yw'n cael ei chodi arnoch.

² Yn daladwy o fis Tachwedd 2020 tan fis Hydref 2021.

Amserlen

- 20 Caiff y cerrig milltir allweddol ar gyfer y gwaith a nodir yn y cynllun hwn eu dangos yn **Arddangosyn 4**. Fel a amlygwyd yn gynharach, efallai y bydd angen diwygio'r amserlen yng ngoleuni datblygiadau gyda COVID-19.

Arddangosyn 4: Amserlen archwilio

Allbwn arfaethedig	Gwaith a wneir	Cwblhau'r adroddiad
Cynllun Archwilio 2021	Ebrill 2021	Ebrill 2021
Archwiliad o gyfrifon y gronfa bensiwn: <ul style="list-style-type: none"> • Adroddiad ar yr Archwiliad o'r Datganiadau Ariannol • Barn ar y Datganiadau Ariannol	Medi 2021	Hydref 2021
Cynllun Archwilio 2022	Ebrill 2022	Ebrill 2022

- 21 Gallaf gadarnhau bod aelodau fy nhîm i gyd yn annibynnol ar y Gronfa Bensiwn a'ch swyddogion. Hefyd, nid wyf yn ymwybodol o unrhyw wrthdaro buddiannau posibl y mae angen i mi ei ddwyn i'ch sylw.

Archwilio Cymru
24 Heol y Gadeirlan
Caerdydd CF11 9LJ

Ffôn: 029 2032 0500

Ffacs: 029 2032 0600

Ffôn testun: 029 2032 0660

E-bost: post@archwilio.cymru

Gwefan: www.archwilio.cymru

We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English.
Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg.